

P.Z. br. 102/12

HRVATSKI SABOR

Klub zastupnika HDZ-a

Klasa: 022-03/21-01/04

Urbroj: 6532-1-21-15

Zagreb, 20. siječnja 2021.

**PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA
gospodinu Gordanu Jandrokoviću**

Predmet: Amandman na Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije, s Konačnim prijedlogom zakona, hitni postupak, prvo i drugo čitanje, P.Z. br. 102

Na temelju članka 196. Poslovnika Hrvatskog sabora („Narodne novine“, br. 81/2013., 113/2016., 69/2017., 29/2018., 53/2020., 119/2020. i 123/2020.) na Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije, s Konačnim prijedlogom zakona, hitni postupak, prvo i drugo čitanje, P.Z. br. 102, podnosim sljedeći amandman:

AMANDMAN

Članak 5. mijenja se i glasi:

„Članak 5. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Sredstva za konstrukcijsku obnovu obiteljskih kuća, poslovnih, stambeno-poslovnih i višestambenih zgrada te gradnju zamjenskih obiteljskih kuća koje su neuporabljive odnosno privremeno neuporabljive, uključujući i troškove privremene pohrane stvari, osiguravaju za područje Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije:

- Republika Hrvatska u državnom proračunu u visini od 60 %,
- Grad Zagreb, Krapinsko-zagorska županija, Zagrebačka županija, Sisačko-moslavačka županija i Karlovačka županija u visini od po 20 % u svojim proračunima za nekretnine na svojim područjima, te
- vlasnici odnosno suvlasnici nekretnina u visini od po 20 %.“

Dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) Iznimno, Republika Hrvatska osigurava sredstva u državnom proračunu u visini od 100 % za jedinice područne (regionalne) samouprave iz stavka 2. ovog članka za koje Vlada Republike Hrvatske proglaši katastrofu u smislu zakona kojim se uređuje sustav civilne zaštite.“

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 4.

U dosadašnjem stavku 4. koji postaje stavak 5. iza riječi: „zaštićeni najmoprimci“ dodaju se riječi: „te na vlasnike koji su stekli nekretninu nakon 22. ožujka 2020. od srodnika bez naknade (nasljeđivanje, darovanje i druga stjecanja bez naknade)“.

Dosadašnji stavak 5. postaje stavak 6.

U dosadašnjem stavku 6. koji postaje stavak 7. iza riječi: „zemljische knjige“ dodaju se riječi: „temeljem odluke o obnovi“, a riječi: „80 % iznosa“ mijenjaju se riječima: „ukupni iznos“.

Dosadašnji stavci 7. i 8. postaju stavci 8. i 9.

Dosadašnji stavci 9., 10., 11., i 12. se brišu.

U dosadašnjem stavku 13. koji postaje stavak 10., iza riječi: „Fond za obnovu“ dodaje se zarez i riječi: „Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje“.

Obrazloženje:

Republiku Hrvatsku su dana 28. i 29. prosinca 2020. pogodili snažni potresi, od kojih je najjači bio magnitude 6,2 s epicentrom kod Grada Petrinje. Razorni potres 29. prosinca 2020. prouzročio je nažalost i ljudska stradanja i velike štete na području gradova Glina, Petrinja i Sisak i okolnim naseljima. Došlo je do ispada električne mreže, a mnogi objekti su pretrpjeli oštećenja te u njima nije moguć daljnji boravak.

Potres se osjetio i prouzročio štetu na području više županija, ali posebice u Sisačko-moslavačkoj županiji i Karlovačkoj županiji, gdje je šteta golema te su brojne građevine razrušene odnosno uništene te oštećene. Razmjeri razornosti ovoga potresa još se uvijek utvrđuju, ali bili su vidljivi i u prvim danima nakon potresa.

Prema trenutno dostupnim podacima Ministarstva unutarnjih poslova, Ravnateljstva civilne zaštite na dan 12. siječnja 2021., na području Sisačko-moslavačke županije evidentirano je 2.214 neupotrebljivih objekta te 3.548 privremeno neuporabljivih objekata pri čemu projekcija broja ljudi u neupotrebljivim objektima iznosi 4.438, a projekcija broja ljudi u privremeno neupotrebljivim objektima 10.059 osoba, odnosno sveukupno 14.497 osoba u trenutno neupotrebljivim objektima.

Na području Karlovačke županije evidentirano je 12 neupotrebljivih objekata te 14 privremeno neupotrebljivih objekata pri čemu je projekcija broja ljudi u neupotrebljivim

objektima iznosi 28 osoba, a projekcija broja ljudi u privremeno neupotrebljivim objektima 72 osobe, odnosno sveukupno 100 osoba u trenutno neupotrebljivim objektima.

Također, prema dostupnim podacima Ministarstva unutarnjih poslova, Ravnateljstva civilne zaštite na dan 12. siječnja 2021. za pregled je prijavljeno 34.145 objekata u Sisačko-moslavačkoj županiji te 253 u Karlovačkoj županiji od kojih je 140 nepregledano.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, 2019. na području Sisačko-moslavačke županije broj stanovnika iznosi je 145.904 dok je 2017. iznosi 152.546 iz čega je vidljivo da se u samo dvije godine na tome području broj stanovnika smanjio za 6.642 stanovnika. Nadalje, od 2017. s toga područja odselilo se 11.895 stanovnika.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, 2019. na području Karlovačke županije broj stanovnika iznosi je 115.484 dok je 2017. iznosi 118.263 iz čega je vidljivo da se, kao i u slučaju Sisačko-moslavačke županije broj stanovnika smanjuje.

Nadalje, za obje predmetne županije prisutni su i drugi negativni pokazatelji i kretanja, primjerice prema podacima Državnog zavoda za statistiku vidljiv je kontinuirani negativni prirast stanovništva tih županija. Demografski činitelji su, u dugom roku, najznačajnija odrednica i gospodarskih kriterija, a demografski pokazatelji su za obje predmetne županije negativni te se nameće potreba poduzimanja svih raspoloživih mjera i radnji kako bi se ostvarilo zadržavanje, odnosno povratak raseljenog stanovništva kao i potaknulo naseljavanje tih županija.

Osim toga, treba svakako imati u vidu i teške posljedice koje na predmetnim područjima prouzročio Domovinski rat i koje se osjećaju i danas te se može zaključiti da se radi o devastiranim područjima koje je pogodio potres kao katastrofa koja je prouzročila i daljnje negativne posljedice za te krajeve.

Budući da se tlo i dalje trese, broj objekata prijavljenih za statičke preglede stalno raste. Dosad su na području Sisačko-moslavačke županije ukupno prijavljena 44.692 objekta koji služe za stanovanje, a od toga je ukupno pregledano 21.958 objekata (49,13 %) – oznaku neupotrebljivo dobila su 2674 objekta, a privremeno je neupotrebljivo 4497 objekata.

Budući da je gotovo trećina objekata koji su pregledani dobilo oznaku neupotrebljivo ili privremeno neupotrebljivo, valja očekivati da će na tim područjima zbog posljedica potresa trebati obnoviti više od 15 tisuća objekata.

Naselja na tim područjima koja su pogodjena potresom su se i prije nalazila u teškoj ekonomskoj, socijalnoj i demografskoj situaciji.

Nakon potresa koji je dana 22. ožujka 2020. pogodio područje Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije Hrvatski sabor donio je Zakon o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagrebačke županije ("Narodne novine", broj 102/20.), a temeljem toga zakona financiranje obnove propisano je prema modelu prema kojem 60% troškova obnove snosi Republika Hrvatska, 20% jedinice područne (regionalne) samouprave na području koje se nekretnina nalazi, a 20 % vlasnici nekretnine.

Uvažavajući činjenicu da postoji gradacija stradanja različitih krajeva u ova dva štetna događaja, uvažavajući sve specifičnosti novonastale krizne situacije, od razmjera nastalih šteta u odnosu na prvi potres u ožujku 2020. godine, broja ljudi koji su ostali bez adekvatnog smještaja, do značajki područja koja je pogodio katastrofalni potres i vezno za njih povezane negativne trendove, kao i činjenicu da je štetni događaj daleko višeg stupnja razornosti, valjalo je izmijeniti postojeći pravni okvir i prilagoditi ga okolnostima koje su nastale.

Slijedom svega navedenog ovim amandmanom predlaže se financiranje obnove oštećenih zgrada od strane Republike Hrvatske u 100-postotnom iznosu na području za koje Vlada Republike Hrvatske proglašila katastrofu u smislu zakona kojim se uređuje sustav civilne zaštite.

Predsjednik Kluba zastupnika HDZ-a
Branko Bačić